

Bez obzira na negodovanja brojnih organizacija i strukovnih udruženja da bi izgradnja gondola na Kalemeđanu oštetila ili uništila delove kulturne baštine Beogradske tvrđave, prve aktivnosti na izgradnji desile su se marta 2019. godine. U okviru pripremних radova posećena su prva stabla na tvrđavi i u parku Ušće, na mestima gde bi trebalo da se nalaze stanice za prijem putnika gondole.

Organizacija RERI (Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu), čiji je rad u okviru inicijative "Gradani imaju moć" podržala i Crtu, podnela je tužbu Upravnom sudu. RERI je u tužbi naveo da Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture nije po zakonu izdalo dozvolu za pripremne radove i traže poništavanje te građevinske dozvole. Upravni sud u Beogradu doneo je rešenje o privremenom obustavljanju radova na izgradnji gondole na Kalemeđanu do konačne odluke po tužbi koju je podneo RERI.

Jedan čovek ili institucije

Istup savetnice predsednika, a onda i zamenika gradonačelnika Beograda koji je takođe izjavio kako će gondola biti izgrađena, za Jovana Rajića iz RERI-ja nije ništa drugo nego pritisak na sud.

„Naročito izjava Suzane Vasiljević. Mi smo postavili javno pitanje da li to znači da ni sud, ni pravosnažna sudska odluka ne mogu da spreče predsednika da realizuje tu svoju nameru“, kaže Rajić za Crtu.

Rajić navodi i da je posebno problematično to što ni po Ustavu ni po zakonu predsednik nema nikave ingerencije da na bilo koji način bude uključen u izgradnju gondole sve i da su svi papiri u redu.

Takođe, ne iznenađuje ga ni to što izjave o beogradskoj gondoli dolaze baš u ovom trenutku: „Ja sad pitam, ako nisu imali saznanja da je ročište zakazano, zašto na ovu temu godinu i po dana niko nije davao izjave. A sada imamo najviše državne i gradske zvaničnike koji su se naprasno aktivirali i konstantno daju izjave u vezi sa izgradnjom gondole.“

U međuvremenu, upravo je ovaj projekat u maju prošle godine Beogradsku tvrđavu stavio na listu „Sedam najugroženijih spomenika Evrope“, čime se ona našla na najreferentnijoj listi ugroženih spomenika kulture koju Evropska unija podržava kroz program Kreativna Evropa. Kako u razgovoru za Crtu navodi Mirko Popović iz RERI-ja, našli smo se u apsurdnoj situaciji da se radujemo što nam se simbol glavnog grada našao na jednoj ovakvoj listi.

„Nadamo se da bi taj signal koji dolazi iz EU mogao da bude otrežnjujući faktor da se odustane. Ali imajući u vidu način na koji Vesić govori o ljudima koji su argumentovano kritikovali gondolu, meni se čini da njima to ništa ne znači. Stavljanje Beogradske tvrđave na tu listu je signal da bi njen dalje uništavanja moglo da dovede u pitanje da ona bude

stavljeni na listu UNESCO-a za šta se, bar deklarativno, vlast zalaže.“

Procena je da bi izgradnja gondole koštala oko 1,8 milijardi dinara, a sredstva bi izdvojili Grad Beograd i Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija. To što u budžetu Grada Beograda za 2021. nisu planirana sredstva za ovu namenu, za Popovića nije nikakav znak da se od gondole odustaje, jer rebalansi gradskog budžeta nisu retkost.

U RERI navode da su ponosni na to što su, bar privremeno, zaustavili projekat za koji veruju da je pogrešan.

„Nemam nikakvu dilemu da smo učinili ispravnu stvar. Ali osećaj da smo pobednici i bilo kakav prijatan osećaj koji bi mogao da se vezuje za to što se nalazimo na ispravnoj strani je zatamljen tim što se nalazimo u zarobljenoj državi“, kaže Popović.

Jovan Rajić navodi da svu apsurdnost društva u kojem živimo pokazuje upravo to što se pojedinci udružuju kako bi javni interes štitili od sopstvene države.

„Država staje na stranu zagađivača, usurpatora, svih onih koji to javno dobro urušavaju i faktički se svrstava protiv svog naroda. To je ono što je pogubno“, kaže Rajić.

„Ovo je naša zemlja. Ovo je naš Kalemeđan. Ovo je naša država. Naša dužnost je da štitimo javni interes i nemamo pravo da gledamo kolika je sila na suprotnoj strani već koliku vrednost branimo“, zaključuje Mirko Popović.

Izvor: crta.rs